

**POLISH-UKRAINIAN FOUNDATION «THE INSTITUTE OF
INTERNATIONAL ACADEMIC AND SCIENTIFIC COOPERATION»**

**THEOLOGICAL ACADEMY OF THE UNIVERSITY OF CARDINAL STEFAN
VYSHINSKY IN WARSAW**

FUNDACJA ADD

З Б І Р Н И К

наукових есе учасників наукового стажування для освітян

"АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ"

**Варшава, Республіка Польща
1 – 13 жовтня 2018 року**

Академічна доброчесність: виклики сучасності / Збірник наукових есе учасників наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 1 – 13.10.2018). – Варшава, 2018. – 162 с.

У збірнику викладено матеріали наукових есе учасників стажування, організованого Польсько-українською Фундацією - Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці спільно з Духовною Академією Університету Кардинала Стефана Вишинського у Варшаві та польською Фундацією ADD.

Метою стажування є підвищення кваліфікації освітян та поглиблення співпраці в академічній та науковій галузі між Україною та Польщею.

У збірнику розглядаються основні проблеми академічної доброчесності в навчальних та наукових роботах, що пов'язано з інтенсивною комп'ютеризацією та інформатизацією всіх аспектів людського життя.

<i>Сельменська З. М., Комар С.М.</i>	
ПИТАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	54
<i>Шарко В.В.</i>	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ	58
<i>Шейко С.О.</i>	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....	64
<i>Сіненко О.О.</i>	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	67
<i>Стасенко В.В.</i>	
ДОБРОЧЕСНІСТЬ – КАТЕГОРІЯ ФІЛОСОФСЬКА	71
<i>Сулаєва Н. В., Палеха О. М.</i>	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ДОСВІД ПОЛТАВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА	74
<i>Цибульська Т.Є., Івахненко О.М.</i>	
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНІЙ ШКОЛІ	79
<i>Вежлівцева С. П., Каменєва Н. В.</i>	
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ ТА КНТЕУ	82
<i>Жаркова Р. Є.</i>	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ	86
<i>Зінченко Н.М.</i>	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....	90
<i>Вашак О.О., Гринь Ю.</i>	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....	93
<i>Гавриш Б.М.</i>	
НАУКОВА ЕТИКА – РУШІЙНА СИЛА РОЗВИТКУ УСПІШНОЇ КАР’ЄРИ НАУКОВЦЯ	99
<i>Голубник Т.С.</i>	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....	103
<i>Ісаєва І.М., Кармазіна І.С.</i>	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК НЕВІД’ЄМНА ЧАСТИНА ЯКОСТІ ОСВІТИ.....	107
<i>Ковальський Б.М.</i>	
ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЦІННОСТІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	123
<i>Корчагіна Г.С.</i>	
ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВНЗ	129
<i>Левашова О.Л.</i>	
СКЛАДОВІ «АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ».....	132
<i>Чернюх О.Г.</i>	
СТВОРЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО ПІДГРУНТТЯ ДЛЯ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ ПРОГРАМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УКРАЇНІ	135

9. Астахова В.И. Академическая культура как фундамент формирования современного специалиста // Вчені зап. Харк. гуманіт. ун-ту «Нар. укр. акад.». Харьков, 2013. Т. 19. С. 21-39.

10. Бакіров В.С. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку. Результати всеукраїнського соціологічного дослідження. URL: <http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2015-07-17/2015.pdf> (дата обращения: 03.11.2016).

11. Малогулко Ю.В., Затхей М.В. Проблеми академічної доброчесності в вищих навчальних закладах // [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hcvr/all-hcvr-2018/paper/viewFile/3857/3456>

Корчагіна Г.С.

*к.п.н., доцент кафедри музично-інструментальної підготовки ХНПУ імені Г.С. Сковороди,
(м. Харків, Україна)*

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВНЗ

Проблема академічної доброчесності для українського наукового суспільства є сьогодні однією з найактуальніших, бо стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та вільний доступ до продуктів інтелектуальної власності призводить до безконтрольного і безвідповідального використання чужих думок, видаючи їх за свої. Поняття академічної доброчесності в Україні почало використовуватися у 2009 році за результатами аналізу фахівців Інституту освітньої аналітики Міністерства освіти і науки України [2].

Великі надії дає впровадження і реалізація Закону України (2017 р.) де було запроваджено принцип академічної доброчесності, що трактується як «...сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та / або наукових (творчих) досягнень» [4].

Основним інструментом стало запровадження ст. 32 п. 3 відповідних цифрових технологій, які дають можливість ідентифікувати наявність та обсяг неправомірно запозиченого чужого матеріалу. У ст. 69 п. 6 введено процедуру обов'язкового оприлюднення тексту дисертації (наукової доповіді) на веб-сайті навчального закладу, у якому створено спецраду, а в ст. 6 п. 6 запроваджено систему дисциплінарних санкцій до навчального закладу, наукового керівника, членів спецрад та офіційних опонентів, що надали позитивні відгуки про наукову роботу, у якій виявлено академічний плагіат [5, с. 23]. Але до цього часу на законодавчому рівні досі не врегульовано авторські права і законність перевірок, які проводяться з використанням безкоштовних програм. Відповідальними за перевірку текстів робіт у більшості проаналізованих ВНЗ, як правило, виступають наукові керівники та кафедри, а це є вкрай не вірним, оскільки, кількість затраченого часу перевищує ліміт передбачений навчальним навантаженням викладача [3].

Найпоширенішими методами приховування плагіату є: використання прихованих символів, заміна символів у слові латиницею, нерівномірне розміщення запозиченого тексту в роботі, стилістична неоднорідність дослідження, написання роботи складною мовою та заміна слів синонімами, маніпуляція цитатами, переклад. Відзначимо, що для боротьби з плагіатом існує значна кількість програмних засобів, а програми для антиплагіатної експертизи (AntiPlagiarism.NET, Etxt antiplagiat, StrikePlagiarism, text.ru (підтримує укр. мову), Advego Plagiatus (підтримує укр. мову), тощо).

На завершення необхідно додати, що для того щоб викоринити цю проблему з університетів, потрібен комплексний підхід. Крім програмного забезпечення з

виявлення плагіату в університетах необхідно сформулювати загальні принципи і правила поведінки учасників науково-видавничого процесу, врегулювати взаємини між всіма учасниками науково-видавничого процесу з метою забезпечення високої якості наукових публікацій, підтримка ініціатив в освіті науково-видавничого співтовариства, в області етики наукових досліджень.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. – 169 с.

2. Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України / Інститут освітньої аналітики. – К., 2016. – 42 с.

3. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

4. Проект Закону України «Про освіту» від 04.04.2016 р. № 3491-д [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58639.

5. Фініков Т. Академічна доброчесність : глобальний контекст та національна потреба / Т. Фініков // Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. – Київ : Таксон, 2016. – С. 9 – 36